

Obsah

Plánované akce
Jubilanti
Moji milí krůžkaři
Trochu statistiky
Zpráva starosty Slováckého krůžku v Brně
Usnesení valné hromady
Za Janem Miroslavem Kristem

Folklorní akce

Adventní písně ze Slovácka a vánoce na Hornácku
Poslední rozloučení s Mgr. Janem Miroslavem Kristem
Předsilvestrovský pochod 30.12.2006
Zpráva o Silvestru 2006 ve SK
Lednová beseda
Poděkování
Za rok se vrátím...
Karneval v Nimis a Udine
Fašanku, fašanku...

Názory, diskuse, polemiky

Reakce na článek 110 let Slováckého krůžku v Praze
Reakce na připomínky k článku Vernisáž v Březině
Nejkrásnější dívky jsou ze Slovácka

Plánované akce

st. 18.4. košt vína, st. 16.5., st. 20.6.
zájezd Dijon 27.8. - 2.9.2007

Jubilanti

Alena Juřeníková 3.4.1947
Zdeněk Bravenec 12.5.1957

Jubilantům přejeme mnoho štěstí, pevné zdraví a spoustu příjemných chvil strávených ve Slováckém krůžku v Brně.

Moji milí krůžkaři,

oslava mého plesového svátku je dávno za námi, ale teprve teď vám mohu poděkovat za všechnu vaši práci i za dárky.

Pokud se týká organizačního zajištění přiložili ruku k dílu (a pořádně) Ing. Viktorin, Ing. Fajbus, R. Ningerová, R. Krejčí, Ing. Emmer, Ing. Kučera, M. Hebronová, Kubicovi, Y. Janošíková, M. Dvořáková, V. Fejfušová a samozřejmě RNDr. Linhart, který každoročně bezpečně převezl dárky do Kongresového centra. Nesmím také zapomenout na naše stárky a na chasu. A cimbálka? Ta udělala plesem. Za všechnu práci všem vřelý dík.

Pokud se týká dáreků, scházely se letos jen velmi pomalu. Ve středu před plesem jich nebylo ani 100. Nejvíce dáreků přišlo v pátek přímo na výstaviště (135) a pak v sobotu na ples připochovalo ještě 63 dáreků a stárky museli narychlo doplňovat příslušný počet losů.

Celkem se sešel rekordní počet darů: 262. Ty, kteří je věnovali, si dovoluji uvést bez titulů v abecedním pořádku: D'Ambrozovi, Andrášková, Bízovi, Čížková, Čuhel, Dokoupil, Donné, Dostálovi, Emmerovi, Fajbus, Filová, Formánková, Hebronovi, Homola, Hůsková, Chmelařová, Janík, Janíková, Janošíková, Juřeníkoví, Karpíšková, Kašník, Klímovi, Kopřiva, Kouřilovi, Kovařík, Krejčí, Kristová, Kroulík, Krůžek, Kubicovi, Kubín, Kučera, Lacinová, Linhartovi, Lojková, Mádlovi, Macháčkoví, Machů, Miška, Moštěk, Musilovi, Nešpor, Ningerovy, Novotný, Pavlíková, Pazourkovi, Pešková, Podbrdská, Poláková, Pokorný, Pospíšilová, Privarčák, Rosenbergová, Saul, Skalníkoví, Stáncovi, Stanislav, Sýkorovi (zatím nečlenové), Šebesta, Šmídová, Šoukalová, Štempelovi, Štěpánek, Šumbera, taneční skupina, Tesař, Tomková, Tůma, Turková, Vala, Veselí, Veškrnová, Viktorin, Zablazský, Žajdlíková.

Moji milí krůžkaři, děkuji vám všem, kteří jste si na mne dárkem pamatovali. Byli jste štedří, málokdo z vás dal jeden dárek, většinou dva i tři. Je vidět, že mě máte rádi, že si vážíte toho, že jsem.

Váš Krůžek

Trochu statistiky

věnováno darů	počet členů
1	15
2	56
3	48
4	8
5	2
6	2
8	1

12	2
21	2
36	nepřekonatelný ujo Fajo

Po losech byla poptávka, dárky byly hodnotné, a bylo mnoho zklamaných, na které se už los nedostal. Máme však rezervu. na tombolu pamatovala pouze jedna třetina členů.

B. Pavlíková

Zpráva starosty Slováckého krúžku v Brně o stavu krúžku v roce 2006

Vážení krúžkaři,

podobně jako v minulých letech se pokusíme nastínit, jak jsme v loňském roce naplňovali naše stanovy, v čem jsme byli úspěšní a v čem máme rezervy. Leccos se nám podařilo, a to zejména v té činnosti, která by měla být našemu Krúžku nejvlastnější, a totiž v činnosti spolkové. Oproti roku 2004 stoupl počet platících členů na 200, což ovšem není, vzhledem k tomu, kolik lidí chodí na besedy u cimbálu a kolik nových tanečnicků je v taneční složce, zase až tak moc. Všichni naši příznivci by se měli stát platícími členy Slováckého krúžku, protože spolek žije také (a vlastně především) z příspěvků a jeho význam se, mimo jiné, měří i jeho velikostí. Kromě platících členů má Krúžek i své členy čestné – je jich sedmnáct. Pro pořádek si je dovoluji vyjmenovat, protože mnozí z Vás je jistě ani neznají - jsou to Antonín Bartošík, Jan Beránek, Ladislav Bulíček, Marie Bulíčková, Pavla D'Ambrozovová, Zdeněk Fajbus, Hilda Hejná, Yvona Janošková, Oldřich Krejčí, Zdena Kristová, Josef Kučera, Jaromír Nečas, Bohuše Pavlíková, Jiřina Veškrnová, Rostislav Viktorin, Luboš Holý a v loňském roce nově jmenovaný František Kašník. Rozloučili jsme se bohužel navždy s naším čestným členem a dlouholetým starostou a vedoucím krúžkařského souboru Janem Miroslavem Kristem, jehož památka ovšem mezi námi i nadále bude žít.

Každoročním vrcholem krúžkařské činnosti je bezesporu ples Slováckého krúžku. Loňský 56. slovácký ples se konal v sobotu 4. února tradičně v Kongresovém centru na brněnském Výstavišti. Hrála Dechová hudba Vnorovjané, předtančení tentokrát obstaral Folklorní soubor Spinek taktéž z Vnorov, založený před 18 lety (vedoucí manželé Jana a Jan Smutný). Soubor má i svůj mužský a ženský sbor, které se ovšem v Brně nepředstavily. Jejich cimbalovou muziku vede Andrea Kadubcová a předvedli společně vnorovské sedlcké, veselské, místní verbuňky a na závěr pásmo z Kopanic. K slavnostnímu zahájení plesu patří neodmyslitelně defilé krojovaných návštěvníků. Bylo jich loni méně než obvykle, také návštěva plesu nebyla závratná, což bylo způsobeno zřejmě také tím, že v té době začínaly na Brněnsku prázdniny. Na plese tak nebyla i celá řada krúžkařů. Z těch početnějších krojovaných skupin bychom mohli jmenovat Achlebovjáky a Dolňemčany, kromě nich ty byly spíše jen páry či několik párů – tradiční Jundrováci, Lučina, chasa z Dolních Dunajovic, páry z Líšně, Chrlíc, Čejkovic, Žeravic, Lískovce a Doubravníku a také samozřejmě zástupci pražského a

bratislavského krúžku. I přes menší návštěvu ovšem byl ples finančně poměrně úspěšný.

Tím, co dělá Krúžek krúžkem, jsou besedy u cimbálu. V loňském roce jsme jich zorganizovali 10, navíc téměř všechny s nějakým programem. V lednu to byl již tradiční oharkový šmak, v únoru se uskutečnila fašanková beseda, v březnu, při postní besedě byl jako její zahájení zvolen pořad starosty V. Štěpánka o lidové písni a krajíně (tato postní beseda by i nadále měla být jaksi podobně využívána), v dubnu byla uspořádána beseda s koštem ovocných pálenek v režii tanečníků, při níž na sebe tíží pořadatelských úkolů vzali zejména Jiří Záblatzký a Jiří Kroulík, v květnu pak pokračovala naše snaha o naplnění osvětového poslání krúžku. Na besedu byl pozván sboreček žen z Lipova, jež doprovázela cimbálová muzika Petra Galečky. V říjnu se více než vyvedly krúžkové Havelské hody, jako obvykle velmi hojně navštívené. Vánoční beseda byla obohacena mírně inovovaným programem, sestaveným kdysi J. M. Kristem, nazvaným Advent a Vánoce na Horňácku, s nímž Krúžek také velice úspěšně vystoupil v chrámu premonstráckého kláštera v Louce u Znojma a ve štukovém sále kláštera, na vystoupení pak navázala beseda s koštem znovínského vína a podle ohlasů v místním tisku Krúžek zanechal ten nejlepší dojem. Suma sumárum, s besedami a jejich náplní můžeme být více než spokojeni.

V minulém roce jsme se také, v rámci setkání krúžků, zúčastnili oslav 110. výročí pražského slováckého krúžku, a to tedy v doposud nevídaném zastoupení dvou téměř zcela zaplněných autobusů. Setkání krúžků bylo jako obvykle velmi vydařené, překvapil zejména pořad pražského krúžku s mnoha naprosto neznámými písněmi, perfektně prováděnými sborem i sólisty. Jako host vystoupil i bývalý brněnský krúžkař a vynikající hornácký zpěvák Martin Zálešák. O tomto vystoupení i celém setkání napsal v Krúžkozoru jeho redaktor v jedné pasáži poněkud necitlivě, což vyvolalo ostrou reakci bývalého pražského starosty Bruna Vogniče a téměř mezikrúžkový rozkol. Krúžkozor, jehož jsme loni vydali čtyři čísla – 71.–74 a vedený v současnosti pouze jedním redaktorem, Václavem Linhartem, zveřejnil ovšem v loňském roce i jiné články, které byly přinejmenším sporné nebo o jejichž vhodnosti by se dalo velmi polemizovat a které vzbudily mezi částí krúžkařů nevoli. Krúžkor nejsou humoristické listy ale seriózní krúžkařská tiskovina a proto bychom se do budoucna měli podobných excesů vyvarovat. K tomu účelu byla založena redakční rada, která by měla o obsah časopisu pečovat. Na druhé straně je ovšem nutno pochvalně říci, že Krúžkozor reagoval pečlivě na celé krúžkařské dění a informoval o všech zásadních otázkách a problémech krúžku. Na obranu redaktora je také třeba říci, že je často, z nedostaku jiných autorů, nucen celý časopis vyplnit pouze svými příspěvky a pak samozřejmě může dojít i k některým přehmatům. Je tedy bezpodmínečně nutné základnu krúžkařských autorů rozšířit.

Krúžek je také zapojen do moderního způsobu komunikace a propagace, neboť má svoji internetovou stránku, již založil Zdeněk Kopřiva a o níž se stará spolu s Janem Privarčákem. Řekl bych, že stránka je slušně navštěvována (k 17. lednu 2007 16 129, což znamená od loňska roční návštěvu zhruba 4 500 zájemců). Webová stránka se tak stala nepostradatelným prostředníkem Krúžku u těch, kteří

používají moderní komunikační systémy. Na našich webových stránkách lze najít i archiv Krůžkozoru, fotografie ze zajímavých akcí a řadu dalších potřebných informací. Adresa stránky zní www.kruzek.cz.

Snad jen název našeho spolku tam není dobře uveden: Slovácký krůžek totiž není „folklorní soubor a sdružení milovníků slováckého folkloru“ ale spolkem, jehož součástí je také folklorní soubor. Na přesné definici bychom se měli na příští valné hromadě shodnout.

K činnosti Slováckého krůžku také neodmyslitelně patří krůžkařský soubor a dětský soubor Slováček. K výrazným změnám, pokud jde o jeho organizaci a vedení jednotlivých složek od loňského roku nedošlo, proběhla však obvyklá generační výměna v taneční složce, není v současnosti také zcela zřejmé, existuje-li v rámci krůžku tzv. mladá muzika.

Pokud jde o vystoupení, bylo jich v loňském roce poměrně hodně. Především je v této souvislosti nutno zmínit zájezd do Bosny, jehož se kromě muziky a taneční složky zúčastnily tentokrát ještě zpěvačky, a vystoupení na brněnském festivalu. Většina dalších vystoupení byla komornějších, např. v lednu v kapli Etnografického ústavu Moravského zemského muzea vystoupení Slováčku a ženského sboru při příležitosti výstavy Slezské betlémy, zpívání ženského sboru na přehlídce v Dolních Dunajovicích v únoru, vystoupení Ženského sboru

na březnové vernisáži výstavy Jehly, nitě, pokličky, hračky naší babičky... v Etnografickém muzeu MZM, či mužského sboru na zahájení velikonočního brněnského festivalu, vystoupení tanečníků a ženského sboru v červnu v Mylibořické diakonii, či mužského sboru a muziky na předhodovém zpívání v Dolních Dunajovicích...

Nelze ovšem zapomenout také na to, že Krůžek má proměně velký movitý majetek, který spočívá zejména v nástrojích – dvou cimbálech, dvou basách a ve velkém množství krojů a krojových součástí, často velice starých a etnograficky cenných. Krůžek pro tyto předměty zajistil v kulturním domě na Charbulově krojárně, do níž byl postupně přenesen veškerý krojový inventář a uskutečnila se také již dlouho očekávaná inventura. Neocenitelné služby Krůžku v tomto směru prokázala Hana Macháčková, která kroje čistí, spravuje a také je inventarizovala. Za to jí patří velký dík. Dík patří také všem těm, kteří se přičiňují na chodu krůžku, vedou obětavě nácviky, starají se o krůžkařský movitý majetek...

Všechny členy Slováckého krůžku bych chtěl na závěr vyzvat k aktivní práci nejen na krůžkařském dění, ale i v práci pro Krůžek či k podpoře Krůžku. Naš spolky je velký, má také velká vydání, zejména v loňském roce překročily naše vydání příjmy, což ovšem bylo dáno nutností několik roků zpětně zapřít vyúčtování

za luxus toho, že můžeme používat kulturní dům v Černovicích (tato částka činila více než 60 000 Kč). Takže peněz není nikdy dosti, není však ani žádný důvod k panice. Přesto však ty, komu to nečiní zásadní problémy, vyzývám k dobrovolnému zvýšení svých členských příspěvků či k jinému daru pro Krůžek. Mnozí z Vás by jistě také mohli pro Krůžek obstarat sponzorský dar nebo inzerci od svých přátel podnikatelů. To bude tím aktuálnější, čím více se bude blížit sté

výročí krúžku a přípravy s ním spojené, které musí být v letošním roce zahájeny. Ať již půjde o vydání knihy o historii krúžku, zajišťování místa pro vystoupení na slavnostním pořadu, které nám nikdo zadarmo neposkytne, popřípadě pro jiný ediční počín, jehož návrh zazněl na umělecké radě, totiž reprint Slováckých písniček Jan Poláčka. Čím „bohatší“ Krúžek bude, tím bohatší také může být jeho činnost na poli slováckého folkloru tak, jak nám to ukládají naše stanovy.

Václav Štěpánek,
starosta

Usnesení valné hromady (VH) Slováckého krúžku v Brně (SK) konané 17.1.2007

- VH vzala na vědomí chasou nově zvolené stárky:
 1. stárek Ing. Jiří Kroulík stárka Eliška Pospíšilová
 2. Ing. Vladimír Novotný Zuzana Janíková
 3. Ing. Jiří Zablazský Zuzana Karpíšková
- VH vzala na vědomí zprávu o činnosti a zprávu o hospodaření SK v roce 2006
- VH vzala na vědomí zprávu o revizi hospodaření výboru SK a udělila výboru absolutorium
- VH vzala na vědomí rámcový plán činnosti a rozpočet na rok 2007
- VH zvolila do výboru Ing. Miroslava Dostála

Z diskuse vyplynuly návrhy, které formulovala do usnesení:

1. Vyhlásit soutěž na LOGO SK s termínem do konce prázdnin 2007 (zařadit do ní rovněž dosavadní návrhy). Podmínky soutěže vytvoří umělecká rada.
2. VH ustanovuje redakční radu Krúžkozoru s redaktorem RNDr. Václavem Linhartem ve složení : Ing. Miroslav Dostál, Ing. Miroslav Hebron, Jana Hůsková, Mgr. Josef Pavlík, PhDr. Václav Štěpánek, Ph.D.
3. Zapracovat nejpozději do následující VH připomínky do Stanov SK a zveřejnit je v průběhu roku v Krúžkozoru.
4. Apeluje na osobní iniciativu členů SK ve věci převzetí funkce knihovníka a archiváře po J.M.Kristovi
5. Apeluje na aktivní vyhledávání sponzorů, propagaci plesu se ziskem maximálního počtu návštěvníků a placení členských příspěvků již začátkem roku.

Návrhová komise: Yvona Janošíková, Ing. František Kašník, Csc., Jana Hůsková

Za Janem Miroslavem Kristem

Jedenáctého ledna 2007 nás ve věku nedožitých 75 let navždy opustil dlouholetý starosta našeho Slováckého krúžku v Brně Mgr. Jan Miroslav Krist – folklorista,

etnochoreograf, badatel v oblasti lidového tance. Jeho rodina, spolupracovníci z Ústavu lidového umění ve Strážnici, mnozí z těch, od nichž čerpal poznání o hlubinách a tajích lidového tance a lidové písně, které mu byly celoživotní láskou a osudem, a ještě více těch, které do tajů folkloru celého života zasvěcoval a určoval tak jejich budoucí cestu, těch, kteří obdivovali jeho práci i jeho umění a kteří si jej vždy vážili jako mimořádně kvalifikovaného, odborně erudovaného, přímého, důsledného a čestného člověka, se s ním pak přišli rozloučit o týden později, 19. ledna, do přeplněné obřadní síně brněnského krematoria (o tom více viz článek *Poslední rozloučení s Mgr. Janem Miroslavem Kristem* na jiném místě tohoto Krůžkozoru).

Jan Miroslav Krist se narodil 3. září 1932 v Brně, ovšem se slováckou krví v žilách. Na Slovácku, v Uherském Hradišti, pak také od mládí žil a zde také vystudoval obchodní akademii (1951) a získával první zkušenosti se soustavnou prací se slováckým folklorem. Na své první místo nastoupil do tehdy vznikajících Slováckých strojírů v Uherském Brodě, a s tímto městem zůstává, pochopitelně přes folklor, dlouho a nerozlučně spjat. Stává se totiž jedním ze zakladatelů tamního folklorního souboru Olšava, jehož je zároveň tanečníkem, uměleckým vedoucím a dramaturgem (od roku 1959, kdy usedá na místo ředitele brodského Závodního klubu pracujících, na němž zůstal až do roku 1970, kdy byl „vyakčněn“ jakožto „politicky nespolehlivý“, pak vlastně i představitelem jeho zřizovatele). Svá studia na Vysoké škole pedagogické v Bratislavě a Filozofické fakultě tehdejší Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Brně z rodinných důvodů nezavršil diplomem, vysokoškolského vzdělání však přesto později, v letech 1961–1966, dosáhl dále na Fakultě osvěty a novinářství Univerzity Karlovy v Praze. Jeho diplomová a později také vydaná (Praha 1970) práce *Historie Slováckých krůžků a vznik souborů lidových písní a tanců na Slovácku* se stala nepostradatelnou příručkou pro všechny badatele o dějinách folklorismu u nás.

V důsledku svého politického přesvědčení musel opustit kvalifikovanou práci a až do roku 1989 pracovat jako frézař, skladový evident, účetní, skladník zásobovač a plánovač. Doba jeho dělnických povolání, kterou již z větší části strávil v Brně, ovšem měla zásadní vliv na jeho odbornou národopisnou činnost i na jeho praktické působení ve folklorních souborech. Ve volných chvílích totiž sbíral folklorní materiál o lidovém tanci zejména na Slovácku, který později, po roce 1991, kdy nastoupil do Ústavu lidové kultury ve Strážnici, dokázal zúročit v jedinečné a monumentální videoencyklopedii *Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska*, na níž spolupracoval od poloviny 90. let 20. století s předními odborníky na taneční umění (mj. se Zdenkou Jelínkovou, Karlem Pavlišťkem, Jitkou Matuszkovou aj.).

V dobách režimní nepřízně se Jan Miroslav Krist věnoval také praktické činnosti ve folklorních souborech, práce v nich však pro něho měla mnohdy punc jakési poloilegálnosti. V letech 1971–1975 byl uměleckým vedoucím souboru Velička z Velké nad Veličkou, soubor však musel na zásah z uherskohradištského okresu jako politicky nežádoucí opustit, podobně končí i jeho umělecké vedení souboru Lipovjan z Lipova (1977–1972). Takto často neoficiálně vede i další soubory – v letech 1972–1973 Slovácký krůžek v Praze, později Rozmarýn

v Újezdci u Luhačovic, Světlovan z Bojkovic aj. Pro všechny tyto soubory připravil řadu pásem písní a tanců, četné choreografie aj., při nichž většinou vycházel ze svých sběrů. Vždy se při tom snažil, aby byl projev těles pod jeho vedením co nejautochtonnější.

I přes nepřízeň doby se snaží Krist také publikovat, často pod cizími jmény. Založil a byl dlouholetým dramaturgem Klubu přátel lidového umění v Brně (1984–1996), v roce 1989 také inicioval vznik brněnského Sdružení přátel folkloru, které se stalo pořadatelem brněnského mezinárodního folklorního festivalu.

Doba po roce 1989 byla pro Jana Miroslava Krista nesmírně hektická – snažil se dohnat, co v časech pro něj tak nepříznivých zameškal. Proto po dvouletém působení na místě ředitele Městského kulturního střediska v Brně přijímá nabídku, která mu zaručovala zhodnocení jeho celoživotního zájmu o lidový tanec a umožnila mu jeho badatelské a sběratelské úsilí v této oblasti vědecky zúročit a odchází do Ústavu lidové kultury ve Strážnici, kde od té doby prakticky až do své smrti pracuje na výše zmíněných encyklopediích a po letech se opět stává také členem Programové rady MFF Strážnice (od roku 1996 pak členem senátu této rady).

Desítky let svého života ovšem Jan Miroslav Krist zasvětil také brněnskému Slováckému krúžku. Přišel do něj poprvé v roce 1955, kdy studoval v Brně na filozofické fakultě, a působil v něm s přestávkami (během nichž například tancoval v Armádním uměleckém souboru v Praze) až do roku 1959. V roce 1958 se mj. podílel na vynikajícím úspěchu krúžku ve Strážnici, kdy tři jeho tanečníci – Janové (Prokop, Pavlík a Krist) si rozdělili tři první místa ve verbířské soutěži. Verbuňk od té doby zůstává jeho osudovou láskou. Byl to totiž právě Krist, který po dlouhé době obnovil v roce 1986 na MFF ve Strážnici soutěž o nejlepšího tanečníka Slováckého verbuňku, byl to také on, kdo verbuňk prakticky ze všech oblastí Slovácka zpracoval do II. řady několikrát již zmíněné encyklopedie o lidových tancích Čech, Moravy a Slezska, nazvané *Mužské taneční projevy* (I. díl *Verbuňk na Kyjovsku*, Strážnice 2000; 3. díl *Verbuňk u hanáckých Slováků*, Strážnice 2001; 4. díl *Verbuňk na Strážnicku, Veselsku a Uherskoostrojsku*, Strážnice 2002; 5. díl *Verbuňk na Uherskohradištsku a Uherskobrodsku*, Strážnice 2002 a 6. díl, spolu s Janem PAVLÍKEM, *Verbuňk na Horňácku*, Strážnice 2003. Druhý díl, *Verbunk na Podluží*, pak v roce 2001 vydala Jitka MATUSZKOVÁ). A byla to také převážně Kristova zásluha, že se v roce 2005 stal slovácký verbuňk „mistrovským dílem ústního a nemateriálního dědictví lidstva UNESCO“ (více o tom viz Blahůšek, Jan - KRIST, Jan Miroslav - MATUSZKOVÁ, Jitka, PAVLIŠTÍK, Karel: *Slovácký verbuňk. Mistrovské dílo ústního a nemateriálního dědictví lidstva*. Strážnice 2006).

Do krúžku se pak Krist vrací natrvalo až v roce 1973. A je paradoxem, že Kristův nucený normalizační odchod z Uherského Brodu se vlastně stává pro krúžek požehnáním, neboť rozkvět krúžku v posledních desetiletích 20. století je spjat právě se jménem Jana Miroslava Krista. Díky jeho nezlomnosti a pevné vůli se krúžek beze škod, ba posílen, dokázal přenést přes nepřející těžké normalizační období. Pro krúžek pracoval Krist jak teoreticky – sestavil např. v roce 1973

publikaci k 65. výročí vzniku krúžku (byť jako autor publikace nemohl být jmenován), napsal o něm řadu statí, založil krúžkovou tiskovinu Krúžkozor (jeho bibliografie do roku 1997 ostatně vyšla jako příloha v Krúžkozoru č. 41 při příležitosti Kristových pětadesátin), byl autorem pořadu o slováckých krúžcích ve Strážnici v roce 1996 atd. – tak také, a to především, prakticky. V roce 1974 se totiž ujímá vedení taneční skupiny krúžku (a posléze i celého krúžkového souboru), již, s menšími přetržkami, vedl, ať již jako umělecký vedoucí či choreograf, vlastně až do roku 1999. Pod Kristovou rukou vyrostl krúžkový soubor ve vyspělé folklorní těleso s bohatým repertoárem, zahrnujícím, v duchu tradice krúžku i regionálního původu jeho členů v podstatě celé Moravské Slovácko (většina Kristových choreografií dodnes činí základ repertoáru souboru), jímž se krúžek mohl pochlubit téměř ve všech evropských zemích. A většinu těch zahraničních zájezdů Krist také „vysháněl“ a poté i organizačně zajišťoval. K tomu nutno přičíst přípravy souboru na nejrůznější soutěže a přehlídky (těch v 90. letech 20. století výrazně ubylo, možno dokonce říci, že zcela zmizely, dříve byly jednou z možností, jak konfrontovat přístup jednotlivých souborů k folklornímu materiálu) a přípravu slavnostních vystoupení k výročí krúžku, z nichž nutno zejména vyzdvihnout pořad k 75. výročí založení krúžku *Slovácký krúžek hraje, tančí a zpívá*, který se konal v Redutě, a pořad uspořádaný k 80. výročí založení krúžku, který se, pod názvem *Od Pálavy k Javorině*, konal v Mahenově divadle. Lví podíl měl Krist i práci kolem vydání první gramofonové desky krúžku (*Osmdesát let Slováckého krúžku*, 1988) i později vydané audiokazety a videokazety, při jejíž přípravě mu pomáhaly i zkušenosti, které získal při práci na zmiňované již videoencyklopedii *Lidové tance z Čech, Moravy a Slezska*. Jeho hlas je zvěčněn na CD vydaném k 95. výročí krúžku v roce 2003 nazvaném *Modloslužebníci*, zachycujícím pěvecký a hudební vývoj krúžku od 30. let 20. století do současnosti (CD Krist připravil spolu s Jaromírem NEČASEM a Václavem ŠTĚPÁNKEM).

V roce 1987 byl J. M. Krist zvolen i starostou celého Slováckého krúžku, a zůstal jím až do roku 1999. K práci s krúžkovým souborem tak Kristovi přibýly i organizační starosti s celým krúžkem, což, zejména po roce 1989, nebylo lehké. Kristovou zásluhou byl 29. listopadu 1990 krúžek opět registrován jako spolek se svými stanovami. Také ekonomický přechod krúžku „na vlastní nohy“ ležel z větší části na jeho bedrech. Knihu o historii Slováckého krúžku v Brně, kterou připravoval ke 100. výročí založení krúžku v roce 2008, již bohužel dokončit nestačil.

Nám, o generaci mladším členům Slováckého krúžku, zůstane dlouholetý starosta krúžku před očima zřejmě navždy tak, jak jsme jej kdysi spatřili při našem prvním příchodu do krúžku: tedy jako mimořádně zajímavý muž, jenž jakoby sestoupil s obrazů Jaroslava Čermáka: prošedivělý, štíhlý, hrdě vzpřímený, s hrdinně nakrouceným knírem. Jako tanečník, který při verbuňku vždy jako první vyskočil doprostřed půlkruhu zpěváků. Jako ten, který kolem sebe šířil nepopíratelné charisma člověka, který ví co dělá a také ví, že to dělá dobře. Jako ten, který nejen pro nás byl a zůstane nedostižným vzorem, protože byl a navždy zůstane v moravském folklorním světě osobností zcela výjimečnou.

Václav Štěpánek

Folklorní akce

Adventní písně ze Slovácka a Vánoce na Horňácku

Na den 16. prosince Slovácký krúžek v Brně (Krúžek) dostal opětovné pozvání do Louckého kláštera u Znojma k vánočnímu vystoupení souboru. Původní program od J. M. Krista si leckterý člen súdné stolice ještě pamatuje ze sálu od Ševčíků (je z roku 1986). Nově pásmo upravila a také nacvičila externě Petra s prvním stárkem.

Odjezd autobusu zdrželi tradiční opozdilci (vybrali jsme od nich sedmičku vína) a neplánovaná zajižďka do Ivančic a tak generálky na vystoupení jak v kostele a tak ve štukovém sále byly neustále urychlovány.

Pro zachování čistoty zvyků byl tentokrát program rozdělen na dvě části: církevní a světskou.

V souladu s předvánočními zvyky byly roráty (Co již dávní proroci, Jak růže krásná z Jericha, Den přeslavný jež k nám přišel), tj. písně očekávající příchod mesiáše, zpívány v kostele.

Oba sbory prošly s rozžatými svíčkami za zpěvu písně středem kostela ve dvojicích k oltáři, kde se rozestoupily, zpěvačky nalevo a zpěváci napravo. Za doprovodu cimbálové muziky pak zazpívala Yvona s Honzou sólovou píseň o Adamovi, jak byl vyhnán z ráje, sbory pak pokračovaly písní Príde Pán, Evička pokračovala sólovou písní o Panence Marii a následovaly nové sborové písně. Závěrečnou píseň většina ze sborů odezírala a muži jako jeden muž četli texty z taháků, vložených šikovně do sundaných klobouků. Za zpěvu posledních slok jsme pak opět ve dvojicích spořádaně odcházeli středem kostela ven, kde na nás čekaly masky zvířat, které nám zpěstřily cestu zpět do štukového sálu Louckého kláštera.

Volné vstupné z kostela použili pořadatelé na sociální účely.

Druhá část programu obsahovala vyprávění a radostné koledy o narození mesiáše. Ve štukovém sále čekalo diváky malé občerstvení (koláčky). Ženy seděly za stolem a draly peří za zpěvu písně Drapte, drapte, drapulenky. Strýc jim vyprávěl o císaři pánovi a svých třech synech tj. rasovi (chirurgovi), katovi (soudci) a žebrákovi (faráři). Pak přišli mužáci s chasou za zpěvu sedlácké a tanečníci s mladými děvčaty od stolu zatancovali.

Mezi promenádujícími se maskami byli medvěd, naditý, čáp (velice mu slušel horňácký klobouk), čert, mutek, Mikuláš, kráva, koza, vrány a lucky.

Další scénku zahájila rodina - modlitbou a zvyky u večeře. Postupně se uváděli jednotliví koledníci:

dětští koledníci ze Slovácku, pastýřská rodina, pastýř, skupina děvčat se sólistkou, cikánská rodina (posílená o zpěváka, který zapomněl krojovou košili), chlapi a děvčata.

Následoval krátký raut (hladovějící si jej prozřetelně posunuli před vystoupení v kostele), takže jsme nakonec zanechali stoly a ledničku naprosto prázdné.

Ve volné zábavě s naší cimbálovou muzikou byly přítomným předvedeny hry, tance a zpěvy převážně v režii chasy, neboť oběma pěveckým sborům se již nedostávalo sil.

Jak napsaly Znojemské noviny (příloha Rovnosti) v pátek 22.12.2006 'Slovácký krůžok potřetí uzavřel loucký advent.'

Vánoční vystoupení v klubu Univerzity obrany před domácím publikem bylo bohatší na krojované účastníky, ale ochuzené o několik sólových čísel. Diváci si mohli prohlédnout krůžkařský betlem s figurkami členů Krůžku. Ženský sbor zajistil tradičně pro účastníky večera drobné občerstvení.

Li

Poslední rozloučení s Mgr. Janem Miroslavem Kristem

(*3.9.1932 ,+11.1.2007)

se konalo v pátek 19.1.2007 v 17. hod v přeplněné obřadní síni brněnského krematoria.

Na úvod zazpíval Dušan Holý píseň Jakos ty, Janošku, přes ty hory přešel.

Pak Karel Pavlišťík, Kristův spolužák z Uherského Hradiště, uvedl životopis zesnulého: Byl zdatným tanečníkem a vedoucím studentského národopisného souboru v Uherském Hradišti již na střední škole. Presentoval se i jako básník. Stal se zakladatelem a byl dlouholetým uměleckým vedoucím souboru Olšava z Uherského Brodu. Tato činnost mu byla normalizačními opatřeními znemožněna (soubor nebyl schopen se presentovat při tomto rozloučení). Spolupracoval se souborem Veličkou z Velké nad Veličkou a souborem Lipovjan z Lipova. Oba soubory musel rovněž opustit z moci úřední. Hornáci přijeli zazpívat za doprovodu svých dvou primášů (Petra Galečky a Martina Hrbáče) i přesto, že je druhý den čekalo další rozloučení s vlastním členem zpěvákem Jurou Mičkou.

Režijně a choreograficky spolupracoval se soubory Slovácký krůžek v Praze, Rozmarýn v Újezdci u Luhačovic, Světlovan v Bojkovicích a Dúbrava v Brně. Podílel se na přípravě programů mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici, Hornáckých slavností ve Velké nad Veličkou, Kopaničárských slavností ve Starém Hrozenkově a Dolňáckých slavností v Hluku. Inicioval založení Sdružení přátel folkloru v Brně a stal se jeho prvním předsedou. Byl vícepresidentem mezinárodního folklorního festivalu v Brně.

I jeho zásluhou se podařilo v roce 1986 obnovit soutěž o nejlepšího tanečníka verbuňku na strážnickém festivalu. Zasloužil se o to, že slovácký verbuňk byl zapsán do nehmotného kulturního dědictví v seznamu UNESCO.

Podílel se na choreografii Tanců z domova pro Vsesokolský sjezd 2006.

Nejdéle (více než třicet let) působil zesnulý ve Slováckém krůžku (Krůžku), poprvé v roce 1955, nastálo od r.1973.

Za Krůžek v Brně pohovořil jeho starosta Václav Štěpánek: Zesnulý byl postupně i současně tanečníkem (v roce 1959 vyhrál verbířskou soutěž ve Strážnici), vedoucím nácviků tanečníků, uměleckým vedoucím, starostou, archivářem a

kronikářem. Za jeho vedení došlo k novému rozkvětu Krúžku, kdy byl založen Slováček a oba pěvecké sbory. Je autorem současného kmenového tanečního repertoáru Krúžku (pásem: Volba stárků na Kyjovsku, Hody na Kyjovsku, Fašanek na Horňácku, Vánoce na Horňácku, Tanec komenských skakúnů, Tance z Korytné, Sedlecká z Dolníhoho Němčí, Tance ze Súchova (fašankové ?), Tance z Nové Lhoty, Odvedenci z Uherskohradištska (Holaňa), - chybí Bobkovníci z Bystřice p/L., Kulibaj z Kopanic, Zbojnické z Nivnice, Slovenská z Milotic, Tance z Luhačovského Zálesí, Figurální tance z Uherskobrodsko - Bajeryš), Brodské (Újezdec ?). Stání je od Faja.

Mužský sbor Krúžku zazpíval v rekordním počtu 19 zpěváků za doprovodu cimbálové muziky Krúžku písně: Smutná je mně ku Hradištu cesta a Počívaj, počívaj.

Na závěr obřadu zapěli všichni zúčastnění společně píseň S Pánem Bohem.

Po předlouhé kondolenci převezl kloubový autobus zúčastněné na kar, který se konal v Kulturním domě (KD) na Charbulově ulici. Zde bylo přichystáno občerstvení spolu s velmi dobrým vínem. Zpívalo se a vzpomínalo.

VL

Předsilvestrovský pochod 30.12.2006

Plán zněl: Sraz: 9,00 na zast. Jírova – tram. č. 8 od nádraží do Líšně.

Start je na Kosíkové ul., kde nás určitě uvítá Eva něčím malým na zub a Pavel panáčkem. Poté vyrazíme na Velkou Klajdovku a po zelené Těsnohlídkovým údolím do Bílovic (cca 10 km). Zde bude využita možnost občerstvení v některé z hospod.

Návrat lze realizovat několika způsoby:

1. - pokračovat cestou S.K.Neumanna, u Křížku uhnout a dojít do Babic k nádraží, odtud pak vlakem do Brna (+ 5 km).
2. - po žluté k zastávce MHD „U buku“, případně dojít až do Ořešína (+ 6 – 9,5 km) - nejnamáhavější, pořád do kopce.
3. - vrátit se po červené kolem vody do Obřan (+ 4,5 km). Záleží na domluvě účastníků. (JH)

Skutečnost předčila očekávání. Když Eva otevřela dveře, málem jí vypadly oči z důlků. Prořela si je, jestli se jí to nezdá, a jala se počítat... asi tak u č.12 to vzdala. „Tohle se přece nemůže vejít do obývacího cca 22 m2!“ Bylo nás opravdu požeňnaně: 7 zpěvaček, 3 zpěváci, 3 členové taneční party a 4 příznivci Krúžku (tímto padl rekord z r.2000, kdy se sešlo 14 lidí). Tvrdá realita. Fakt jsme se vešli! Jako správní koledníci po přípitku zanotujeme dvě známé a spálíme si jazýčky o čerstvý štrůdl. Dlouho se nezdržujeme. Ještě „foto před použitím“ a hurá do hory...

Počasí nic moc, leč aspoň nenamrzá, jak ještě včera vyhrožovali meteorologové. Za Klajdovkou mažeme po zelené a neustále musíme koukat pod nohy. Nejen kvůli zmrakům v lese a klouzajícím kořenům. Má-me s sebou totiž „psí dozor.“

Dokoupilovic Mates, i když není ovčákem, neustále kontroloval smečku, zda nechybí některý ze slabších kusů. Byl všude, zvláště tam, kde ho člověk nejmíň čekal. „Jožko, těš se. Domů ho poneseš, a budou ho bolet čtyři a ne dvě jako nás!“ Pilířem výpravy je při neúčasti Zdeňka Kopřivy jmenován Polda S. Přes viditelně nižší hmotnost byl taktéž schopen ubrzdit dámy tam, kde mohly dojít úhony cestou z kopce. Lacinovi vše vyřešili „šlapkami neklouzavkami“ a v duchu módních trendů s sebou máme i čtyři hole.

Fůra vzorků k ochutnávce šla dokola na každé zastávce, ovšem nejde Lojza a tím pádem chybí svařáček.

Na Matesa taky zbylo – tedy kus svačiny! Potkáváme lidi jak na Svobodáku... milejší jsou nám stromky, ozdobené ovocem. Pár z nás vylezlo do svahu a zpíváme Lidušce koledu přímo u pomníku. Volíme cestu tak, abychom se trefili rovnou k hospodě. Snad dorazíme dřív, než ty davy kolem. Před jednou jsme v Břilovicích. Na Sokolovnu stále ještě nesmí psi... vrchní navíc neusadí celou partu a je poněkud nevrlý. „No nic, jde se ke konkurenci.“ K Ševčíkům lze „s košíkem.“ Všichni si zas nesedneme, je přece jen doba oběda. Nevydrželi jsme, pět nás mašuruje ulicí vzhůru k nádraží, tedy spíš k Lišce Bystroušce. Je tu poloprázdno. Asi tak 5 minut. Než jsme si stačili rozmyslet, komu zavoláme, ať smečka dorazí za námi, nahrnuli se sem všichni ti, kteří jako my neuspěli dole. „A noste na stůl...“ Pod tím vedlejším se uvelebil retrívr a nějaká černá potvora s ním, takže ani Mates by nemusel čekat venku.

Pavel se chvíli tvářil, že vyzabíjí napřed nás a pak personál, vypadalo to na dlouho. Jeho prognóza, že nás tu zastihne tma, naštěstí nevyšla. Než jsme ukojili hlad i žízeň, Majka všechny bavila hospodskými historkami z hlavního města. S Mirkou pojedou zpět autobusem. Po zaplacení si dáme echo a zbytek bandy vyrazí kolem vody do Obřan.

Když mjíme lano přes Svitavu, pochopitelně čtyřem z nás proletí hlavou obrázek Mirka Heroudka na něm, s batohem... Docela slušně to podkluzuje. Tenká vrstva sněhu tu drží, od řeky je chladno, a je pěkně ušlapaná. K zemi šla jen Eva, a ještě to svádíme na nález padesátky, kterou propijeme. Nejsou ani tři, když nás vítá konečná v Obřanech. Prázdna... a vypadá, že dlouho bude! Katastrofický scénář naštěstí nedošel naplnění. Dojel autobus náhradní dopravy a po několika přestupech jsme se snad všichni dostali v pořádku domů.

Co říci závěrem? Pochod 2006 je za námi, ať žije pochod 2007!

-JA- /J. Hůsková

Zpráva o Silvestru 2006 ve SK

Na společnou oslavu výměny letopočtů jsme se já a můj exmanžel Karel Tůma – nový úd krůžku - hodně těšili, protože jsme si již mohli vícekrát ověřit, že parta kolem SK je prima a fér, a hodně rádi máme lidi, co umí muzicírovat a bavit se inteligentně – bez ožírání a vulgarit a hlavně bez kouření !

Nastoupili jsme do klubu na Křenové mezi prvními, abych stihla v klidu zpracovat přinesené suroviny na pohoštění. Byla jsem mile překvapena vybaveností klubové kuchyňky.

Marcelka L. tam již byla také a hned mi důvěrně prozradila, že zelňačka Ženi R. je výborná, což jsem konstatovala po následujícím koštu rovněž. Slibně vypadala i kulajda paní Alenky Pavlíkové, jenže na tu během večera již bohužel nedošlo.

Ostatní přítomní se také svými pochutinami nedali zahanbit, nejvíc mě pak oslovily Bohunčiny šunkové závitky s křenem.

Ale aby se popis oslavy nezvrhl ve výčet proviantu – hrálo se a zpívalo, kapela složená z pánů Macháčka a Pavlíka, Saula a Bulíčka (dvoje housle, kytara, basa) byla časem doplněna i něžným pohlavím (slečna Podbrdská) a repertoár byl opravdu rozmanitý; imponoval mi i multiinstrumentalismus hráčů, kteří si suverénně přehazovali nástroje. Šlapalo to.

Až mi to nedalo a vyslala jsem Karla domů pro africký buben djembe. K folkloru by sice věru vhodný nebyl, ale tady – myslím- zapadl docela dobře.

Vínko bylo také tradičně skvělé (další důvod, proč si tak cením svého členství v krúžku), svou vinohradnickou produkci (tradiční müllerka, rulanda šedá, červené ze Znovína a směsky) dali v plen hlavně Jirka Macháček a Fajo. Doplněno Fajovými historkami to nemělo chybu.

Nebylo nás tam kdovíjak mnoho (17), takže jsme seděli v jedné místnosti, což bylo pro pocit pospolitosti daleko vhodnější než velká a roztříštěná parta.

Škoda jen, že jediný zdroj tepla – přímotopný zářič- byl namířen nad jednohubky místo na naše nohy. Já jsem se na situaci připravila dobře (válenky od Vietnamce), ale Karel záhy odspodu vymrzl, což mu trochu zkazilo náladu.

Ale stejně jsme se nemohli zdržet až do půlnočních šampusových salv, protože naše domácí zvířátka by nám při rachejtlíadě asi zbořila obydlí – tak jsme je raději spěchali uklidňovat.

Ráno jsem volala Ženi, kdy mám přijít pomoci s úklidem, ale ti obětavci (Ž. s Mirkem) to tam dávali sami do pořádku do ranního kuropění. Určitě měli radost, že jsem je svou nabídkou vzbudila...

Bude-li celý tento rok tak zdařilý jako byl Silvestr (resp. Nový rok), už se na něj moc těším!

Jiřina Lacinová – členka ženského pěveckého sboru

Lednová beseda

Ve středu 17.1.2007 v 17 hodin se měla konat valná hromada krúžku, která se podle tradice nesešla a tak se podle stanov konala v 17.45 další VH spojená se šmakem oharků. Pro nečleny krúžku jde o málo zajímavou besedu, neboť vlastní beseda začíná se zpožděním, což se odráží na nižší účasti.

Tato valná hromada řešila opakující se problémy spojené především s logem a stanovami.

Následná beseda začala smutnou novinou, neboť do folklorního nebe odešel čestný člen krúžku a jeho emeritní starosta J.M.Krist. Na uctění jeho památky zazpíval mužský sbor tři písně (Smutná je mně, ku Hradišću cesta; Boly časy boly; Počůvaj, počůvaj).

Potom přišlo vyhlášení lednového oslavence, jímž byla dlouholetá členka výboru a čestná členka krúžku Bohunka Pavlíková. Oslavenkyně nabídla spolu s prosincovým oslavencem, zpěvákem Zdeňkem Smělíkem, malé pohoštění. Pěvecké blahopřání oslavenkyni připravil ženský sbor. Došlo i na její oblíbený tanec vrtěná. Oslavenec si zazpíval s mužským sborem a uvedl se před muzikou verbuňkem.

Další příjemnou zprávou bylo narození nejmladšího člena krúžku Martina Smítka syna naší cimbalistky Veroniky. Poté byli vyhlášeni i vítězové šmaku oharků. Zvítězila Lenka Doupovcová před Romanou Ningerovou a Luckou D' Ambrosovou. Pak již pokračovala volná zábava.

VL

Poděkování

Moji milí přátelé ze Slováckého krúžku,

není prý dobré vyjádřit něco, co jiní řekli lépe; proto si vypůjčím slovo básníka V. Nezvala: " bylo to překrásné a bylo toho dost..." Cítila jsem při Vašem krásném zpívání a pak při gratulacích tolik vzájemného souznění, že jsem v duchu dojetím plakala. Vždyť co člověk kromě zdraví potřebuje k životu? Lásku a radost - a obojí jsem od Vás večer při oslavě narozenin vnímala vrchovatě.

Ještě jednou díky za vše.

Vaše Bohu Pavlíková

„ZA ROK SE VRÁTÍM...“

Tuhle písničku jsme si mohly zpívat loni v únoru při návratu do Brna, neb rok se s rokem sešel a 17.2.2007 nás opět uvítaly Dolní Dunajovice při druhém ročníku Zpívání ženských sborů. Jenom „Růže“ tentokrát zůstala opuštěná, program se přestěhoval do kinosálu.

Z Brna letos vyrazilo osm ženských v Transitu s naším osobním řidičem Karlem, další využily služeb manželů a rodičů. I Zdena Křivánkovou jsme vzaly, odměnila se nám ladičkou a mlsy na cestu. „Budeme mít pusy plné drobků, a musíme trénovat!“ Opravdu dojíždíme se zpěvem.

Parkujeme rovnou před Prahou, času je ještě dost a tak si dáme něco k pití. Pavel Rampula dorazil k restauraci zároveň s námi. Eva s Pavlou přijely před čtvrtou rovnou k Obecnímu úřadu, byly tedy pro začátek o hladu a žízni. Ne nadlouho

(paní Rampulová nám poslala vynikající jahodové řezy jako závdavek a Pavel se postaral, aby nám nasucho nezaskočily).

Všechny soubory se převlékaly v prostorách úřadu. K dispozici je i malá místnost, kde se postupně střídáme při rozezpívání. Pro tuhle akci jsme zvolily všední variantu hornáckých krojů, přesně se hodí k našemu pásmu. Navíc je nám v tom dobře. Se zapůjčením hadovek byl trochu problém, zpěvačky je ve výbavě nemají, ale vše se vyřešilo.

Před pátou nás čeká krátký přesun do kina. Protože musíme využít i pány, Mirek D. je pověřen natočením našich zpěvů, jen tak pro kontrolu. Karel i Vašek F. se postarají o fotodokumentaci. Pavel nám jako náš „hostes“ určil místo na galerii, máme tu víno a koláčky jako loni. Taky Veličanky a Hrubovrbčanky... Letos jsme „dostaly, za dvě soboty!“ I tak jsme prý dobré, že tolik let zpíváme. Dole se zatím naplnil sál a můžeme začít.

Zahajoval místní sbor jednou písní. Komentátor vždy řekl pár slov o dalších účinkujících. V našem případě využil informace z loňska a nebyl za námi. Škoda, mohl uvést, proč jdeme zpívat v pracovním. Nastupovaly jsme hned po zahájení s Trávnicemi z Uherskobrodsko a „našskými“ z Bystřice p.L. (dnes třináctka neznamena smůlu a určitě nás bylo nejvíc). Následovaly sbory z Vacenovic, Dolních Bojanovic, z Kuklova (Slovensko), Charvatské Nové Vsi, Hrubé Vrbky, Prušánek a Velké n.V. O závěr se opět postaraly ženy z Dolních Dunajovic.

Měly jsme možnost sledovat všechny ostatní. Zpívalo se dobře, ale o tu veselejší notu jsme se opět postaraly my, až na jednu žertovnou píseň. Určitě jsme se neztratily, ohlas z publika o něco později byl slušný. Jako loni jsme si ještě společně zazpívaly a rychle se přesunuly zpět na Obecní úřad. Musely jsme uvolnit prostor.

Nás čekala večeře formou švédských stolů, zatímco v kinosále se po chvíli rozběhla beseda u cimbálu s muzikou Jožky Severina. Loni se akce konala v neděli a to byla skoro zlomyslnost (asi jsme neměly připomínky jen my). Letos je vše napraveno, po ukojení hladu i chutí se vracíme. Některé s trochou lítosti, všechno bylo moc dobré...

Takovou besedu jsme ovšem nezažily. V sále asi čtyři stoly u zdi, jinak všude jen židle a lavice, leč nikomu to nevadilo. Všechny přítomné ženské (a že jich bylo, prý tolik bab na jenom místě je hrůza!) střídavě „parkovaly“ u muziky nebo u vína, případně u známých. A zpívalo se, až se ne hory, ale Pálava zelenala i teď v únoru. Na tanec došlo jen trochu, stejně většinou ženské spolu, neb mužských tu nebylo moc. Taky „hada“ jsme po sále táhly... ten závěr byl bez vady! Odjížděly jsme ve 21,30 velmi nerady, jenže slíbily jsme to.

„Však kdyby nám naša muzika zahrála, byla bych na každé besedě! Jenže to bychom si mohly zkusit, vylézt na plac doma,“ ozvalo se. Především nás musí být dost na to zpívání, teprve pak se můžeme zeptat: „Páni muzikanti, co vy na to... zahrajete?“

-JA- /Jana Hůsková

Karneval v Nimis a Udine

(17. - 18. února 2007)

Uběhlo několik let a my se opět vydáváme do severní Itálie na karneval. A to nejen náš Slovácký krúžek, ale bereme s sebou i početnou skupinku, po slovácky řečeno, Dolněmčanů. Zpočátku to vypadá podle předpovědi počasí, že nám bude pršet a že budeme muset **LEPIT BASU**, jako valašský soubor Májek, který jel posledně místo nás. Předpovědi počasí hlásí totiž zataženo a déšť nad celou Evropou. Zda Itálie není v Evropě, či jsme měli nějakého mocného přímluvce, kdož ví, ale jisté je, že počasí jsme měli nádherné.

Po sobotní noční cestě autobusem přes Alpy v Rakousku nás vítá ranní sluníčko svými paprsky a mile ozařuje nádhernou krajinu, jež na nás dýchá jarním kouzlem. Letos totiž začíná jaro poněkud dříve a i sněhu v tak vysokých horách, jako jsou Alpy, je poskrovnu a je skoro nemožné se jej dotknout.

Po překonání hranice mezi Rakouskem a Itálií, dnes již skoro pomyslné, to netrvá dlouho a přijíždíme na místo našeho prvního vystupování, do **NIMIS**. Je to vskutku pěkné, historické městečko, jak můžeme zpočátku pozorovat z okna autobusu. Vychutnáváme si tuto krásu vskutku důsledně podle Komenského přísloví: „Opakování matka moudrosti“. Inu, tož, jezdíme totiž několikrát dokola po stejných místech.

Když nakonec přece jen zaparkujeme, začínáme objevovat krásu města Nimis na vlastní kůži, tedy nohy. A tak za jemného, příjemného vanutí vlahého vánku **BROUZDÁME ULICEMI**. Je ještě dlouho do začátku karnevalu, ale již v tuto chvíli potkáváme různé postavičky, které normálně v „říši lidí“ na ulici nepotkáváme. Například trpaslíky, kterým je kolem 40 let a jsou, zřejmě výživnou životosprávou, poněkud povyroslí. Ale na karnevalové postavičky je ještě čas, my zatím upíráme naše pohledy na pěkné úpravy zeleně, kocháme se vyhlídkami po širém okolí, prohlížíme si historické budovy a někteří se i chvíli modlí ve zdejším útulném kostelíčku.

A již zbývá jen **NĚKOLIK MINUT DO ZAČÁTKU NIMISKÉHO KARNEVALU!** Všude kolem nás stále přibývá spoustu princezen, Spidermanů, Harry Potterů, hrabat, námořníků, či hordy všelijaké jiné „honorace“. Ale nejen „honorace“ vyráží do ulic. Právě vidíme jednu maminku, která je převlečená jako čarodějnice, podle toho má patřičně oblečené i své dítě v kočárku a strčila do něj navíc i koště. Nebo jde jeden tatínek převlečený jako indián a na rukou nese malé dítě v oblečku skunka. K vidění jsou děti oblečené v kočárcích jako tygříci, včelky, čmeláčci, či jako jiný hmyz.

A hle, tam je Pipi dlouhá punčocha! A tam ... Nelze to vše popisovat. A ani vyfotit. To se musí zkrátka zažít! Vždyť karnevalem nežijí jen samotní účastníci v průvodu, ale i diváci kolem, oblečení v různých převlecích, mladí či staří! Ne, není jim to zatěžko, nejsou líní si různé masky obléci, nestydí se za ně, jsou nadšení. Z toho by si mohli vzít příklad mnozí lidé v naší vlasti.

Ted', právě ted', musíme odcházet ze svého stanoviště se skvělým výhledem na ulici, kterou má procházet průvod, neboť čas se nachýlil a máme se přepravit na místo našeho vystoupení. Cestou k autobusu však aspoň kouskem oka se nám podaří **ZAHLÉDNOUT** jeho veličenstvo s královnou, s královskou muzikou a jejich družinou. Pošťestí se nám uvidět i velký průvod myšáků a myšek. Ty tancují na předem domluvenou choreografii doprava, doleva, dopředu, kousek dozadu, útok, otočka výskok, plesk, uá, uá, cho, cho, za doprovodu veselé a rytmické hudby, která se line z obrovského, několik metrů vysokého pohyblivého vozítka, plného figurín myší a koček, jež se různě naklání a otáčí. Je to bombastické! Nebo sněhuláci, kteří jdou za touto atrakcí, ti rozhodně tančí rádi. V jejich čele jede jakýsi jakoby zmrzlinářský vůz, který opět vyhrává velice libě.

Ale kdo jde za sněhuláky, to už vsutku nevíme my, co zodpovědně utíkáme na autobus, abychom byli u něho dle domluveného času. Jelikož jsme odmítli se převlékat v autobuse, naše průvodkyně říkala, že nezbývá tedy nic jiného, než abychom se převlékli u ní doma, v bytě 1 + kk. Nakonec se toto však nezadařilo a nejedeme k ní domů, nýbrž do **OBCHODNÍHO CENTRA**. Tam se převlékáme a po chvíli již vystupujeme na plácku uprostřed klavírů. Náš Slovácký krůžek se při vystoupení střídá s Dolněmčanama. Italům se tanec a samozřejmě, že i muzika, hudecká (bez cimbálu), líbí a s povděkem jej sledují i dokonce pleskají. Někteří na nás hledí z patra, prvního.

Po vystoupení jedeme do **UDINE**. Tam je postavený provizorní velký stan s vytápěním, kde si dáváme pořádnou večeři. A jak Italové mají ve zvyku, máme místo polévky těstoviny, k tomu pečivo a pak další jídlo. Vína je zde dost, víc než obyčejné vody. Jíme v krojích, tak zněl pokyn od průvodkyně. A tak se v nich najíme a jdeme se do školy převléci. Ostatní účinkující jsou totiž oblečení nenormálně, tedy nejsou v krojích.

Když dojdeme do školy a začínáme se převlékat, **PŘIBÍHÁ JEDNA ITALSKÁ DÍVČINA** a něco italsky vysvětluje. Marně. My jí nerozumíme a jediná Lucka, která z nás umí italsky, tady zrovna není. A tož to Italka zkouší anglicky. Jedna krůžkařka, anglicky školou povinná, jí cosi anglicky odpovídá. Ale vypadá to, že obě umí anglicky mluvit, ale stejně si nerozumí. Bodejť, když angličtina je takový falešný jazyk, jinak se píše a jinak čte. Fuj. Nakonec Italka s nepořízenou odchází. A tu jeden krůžkař říká: „Já neumím anglicky tolik, co vy dvě, ale neříkala nám, že se nemáme převlékat, že máme vystupovat?“ A tu zazněla odpověď: „Určitě ne.“ Inu, co dělat. Ten, co se zeptal, ví, že většinou na jeho slova dojde a řekl proto svůj názor. Ale ze svých životních zkušeností ví, že mu stejně obvykle nikdo nenaslouchá, nikomu tedy svoje názory nevnucuje a již si z toho nic nedělá. Pokrčí rameny a pokračuje v převlékání dále.

Když převlečení do civilu přicházíme ke stanu, u jeho vchodu **POSKAKUJE** Fajo s plakátkem. Ten strhl u vchodu a ukazuje nám jej s tím, že jsme měli vystupovat.

Fajo říká, že ho radši sundal, aby lidé nevěděli, že máme vystupovat. Ano, velice chytrý, chvályhodný toť počin. Škoda však jen, že ve stanu plakátky visí všude kolem.

Řešíme, co nyní udělat. Nakonec někdo prohlašuje, že Italové to špatně zorganizovali a neřekli nám, že máme vystupovat a tedy nepřipadá v úvahu, abychom se znovu převlékali. Někdo však říká, že když nás pozvali a tak nás hostí, starají se o nás a vycházejí nám maximálně vstříc, že by jsme se ze slušnosti mohli přece jen převléct. A na to kývají i děvčata, i když mají toho velmi mnoho k oblékání. Po nějaké chvíli s tmnějším výčepním jsme se dohodli, že tam není mnoho lidí a proto vystoupení neuděláme.

A tu již o půl deváté večer nastupuje nějaká **ITALSKÁ KAPELA**. Podle toho, co chystají za aparaturu, to vypadá, jakoby se měla strhnout metalová smršť. Asi taková, jako když přicházíte k nějakému místu, kde hraje tvrdá metalová kapela a tudíž si připadáte, že se řítíte do pekla.

Kapela však hraje mírumilovně a hraje různé libozvučné italské songy, dále něco podobného jako jsou naše polky, také hraje valčíky, tanga, starší písně, písně rytmické i hitové, které se hrají u nás, jen s jinými slovy.

Na pódiu mají hudebníci oblečené červené oblečky a zpívá s nimi mladá zpěvačka. Je **POZORUHODNÉ**, že muzika hraje od půl deváté do čtvrt na dvě s jednou jedinou nedlouhou přestávkou. Mezi jednotlivými písněmi nedělá pauzy, udělá jen jakousi mezihru a pokračuje dál. Do toho zpěvačka něco prohodí, kdoví co, je to italsky, a pokračuje ve zpěvu. A navíc se zdá, že ani není unavená, **STÁLE SE JEN USMÍVÁ**. Dokonce, když jí jeden účastník našeho zájezdu nabízí slivovici a to velmi dlouho a ... jak to jen kulantně říct, aha, vytrvale, stále zpěvačka zachovává svůj úsměv a jen vlídně odmítá. Je to neuvěřitelné, že se ani jednou nezašklebila, aby už konečně odmítla to, co očividně nechtěla. Někteří z nás si lámali hlavu, jestli je s úsměvem taková profesionálka, či jestli je skutečně taková veselá. To u nás se lidi šklebí na sebe zcela běžně. Že by preventivně, aby od nich nikdo nic nechtěl? Například jedna paní v informacích na nádraží v Brně se šklebí na zákazníky velice trvanlivě. Možná proto, že už zase někdo po ní chce vyhledat nějaký vlakový spoj. Jakoby si to nemohli cestující povědět mezi sebou sami, že ano.

Během večera ti, co dosud neznali, jak Italové umí tančit, musí konstatovat, že umí, velmi dobře. Dělalí různé točky, a je to vskutku pro oko potěšení. Také mají různé jakoby choreografické tance v řadách s úkroky. My se statečně přidáváme k jejich tancům. A i dokonce jeden **MUZIKANT Z NAŠÍ CIMBÁLOVKY** bere housle, na které hraje do noty s italskou kapelou a přitom vesele křepčí po parketu.

Když italská kapela skončila, na náš vkus moc brzy, co je to čtvrt na dvě, jdeme do školy a uléháme na spartakiádních, pardon, všesokolských lehátkách. Tož, teda jenom někteří, kteří jsou unavení.

Druhý den, v neděli, nás čeká dopoledne další vystoupení. Jdeme, většina z nás v krojích, na určené místo před kostel. Čekáme na diváky, ale ti stále nikde. Když už se přiblížila doba našeho vystoupení, **NIKDE NENÍ ANI JEDEN DIVÁK**. A tu najednou pochopíme. Otevírají se dveře kostela a z něho se line dav věřících. Rychle se tedy seřazujeme a tančíme, jak jen nejlépe to umíme. Věřící zůstávají stát na schodech kostela a jakoby v amfiteátru, s povděkem sledují naše tance. Takový kulturní zážitek po mši svaté snad ještě možná ani nezažili!

Dopoledne se převlékáme do masek a účastníme průvodu. Na něho se přišlo podívat dokonce přes 20.000 lidí! Nyní jsme konečně mohli vidět, jaké Italové dokáží vymyslet ještě další masky. Jsou to masky vskutku důmyslné a precizně vytvořené. Buď fabrikou nebo svépomocí. **A ALEGORICKÉ VOZY, TY JSOU MONUMENTÁLNÍ**. Například ve tvaru kosmické lodi či létajícího talíře s mimozemšťany, nebo v podobě pirátské lodi, či potkáváme pojízdný barový pult, kde sedí mafiáni a popíjejí. Na jednom voze je vana i se záchodovou mísou, vše plně obsazené. V průvodě je také družina s Césarem. Jsou oblečení do zbroje jak dospělí, tak i děti a místo koní mají všichni čtyřkolové motokáry, s nimiž dělají různé kousky, například jezdí po zadních kolech či po dvou, kdy je motokára nahnutá na jednu stranu.

Italové jsou vskutku podivuhodní lidé. Chtějí, aby jsme zatancovali **CHOREOGRAFICKÝ TANEC V NAŠICH MNOHDY POHÁDKOVÝCH PŘEVLECÍCH**. To je vskutku téměř nadlidský výkon, protože, představte si, jak by třeba tancoval kůň, složený ze dvou tanečníků. A přitom by zajisté chtěl každý tanečník svou taneční partnerku! Že by jedna objímala krk a druhá běhala za oháňkou koně? A to jsme měli tancovat Strání! Tož, někteří tancovat nemůžou a jiní i přes svoje náročné, velké, těžce se pohybující tělíčka přece jen tančí. A tak třeba jeden tanečník, který má dlouhou šálu, liská jí nejen svoji partnerku ale i všechny kolem. Diváci během tance několikrát pleskají a zda je to proto, že se jim tolik líbíme nebo proto, aby jsme už odešli, kdož ví.

Po našem heroickém výkonu se vracíme na školu. Tam od naší průvodkyně dostáváme dárek od pořadatelů, který prý nedostávají všichni. Zda je to dárek na rozloučenou, že nás už nikdy nepozvou, nebo zda to byl dárek za krásný zážitek s námi či cena útěchy, to také nevíme.

A tož na rozloučenou naší paní průvodkyni zpíváme písničku „**S PÁNEM BOHEM, IDEM OD VÁS**“, a skutečně ideme i do Brna brzo ráno zdárně a spokojení přijíždíme.

Vladimír Novotný

Fašanku, fašanku...

Lyžařská sekce využila školních prázdnin ke svému předfašankovému soustředění na Čertovici (Nízké Tatry). Sjezdařské terény byly denně upravovány, přesto si sjezdaři obohacovali lyžování výlety do okolních středisek.

Hůře na tom byli běžkaři. Prospekt sice sliboval tři dvacetikilometrové trasy, ale pouze na papíře. Upozornil jsem na tuto skutečnost a dostalo se mi odpovědi od novodobých Jánošíků: 'Kde to žijete vy bývalí z eRVíPíHá?' Nezbylo, než denně prošlapávat čerstvý prašan na většinou neznačených lesních cestách končících zpravidla prudkým korytem do údolí.

U chaty stál rozcestník s tabulkou Evropské unie (žluté hvězdičky na modrém pozadí) uvádějící, že toto turistické značení bylo doplněno za přispění EU. Jak jsme poznali, šlo o velmi řídké turistické značení nijak zvlášť neusnadňující pohyb terénem. Jednodenní výlet po hřebenovce (partyzánském chodníčku), z poloviny pěší, skončil se zlomenou holí ve Vyšné Boce. Vyšná Boka je svérázná obec s evangelickým kostelem a krásnými roubenicemi. Je známa i svou minerálkou, kterou, kvůli sněhu, raději hledáme v místním bistru U Beťára. Specialitou bistra je nápoj zvaný korenovica (ve vodce macerované místní bylinky). Krátce před naším příchodem naše dívky po společné skleničce vyběhly na Čertovicu. Nás druhá sklenička psychicky natolik zlomila, že jsme si přivolali na odvoz auto.

Týden uplynul jako voda a v sobotu jsme jeli domů. Před hranicí v Drietomi nás plakát zval na večerní pochovávaní basy. Za hranicí (ve Starém Hrozenkově a Bystřici pod Lopeníkem) byli již fašancáři v akci. Také při příjezdu do Brna byly vidět maškary v Bohunicích, kde se chystaly na pochování basy v místní orlovně.

Naše chasa zahájila fašanky na festivalu v Itálii.

Krúžkové pochovávaní basy se uskutečnilo tradičně v pondělí 19.2.2007 v klubu University obrany. V úvodu se představily masky ze zájezdu v Itálii (voják na koni, čáp, prodavačka květin, kráva, slepice apod.).

Dále byl předveden společný horňácký fašanek (setkání dvou partií fašancářů) a konečně se uskutečnilo pochovávaní basy (zapojen předříkávač, farář s pomocníky a pohřební průvod truchlících v krojích). Farář mluvil na téma komerčního využití sálu, v jehož důsledku jsme nuceni tento sál opustit.

V průběhu večera bylo připomenuto 85. výročí narození čestného člena našeho krúžku Jaromíra Nečase a mužský sbor oslavenci zazpíval píseň Dúbravěnko zelená.

Názory, diskuse, polemiky

Reakce na článek 110 let Slováckého krúžku v Praze

Vážená redakce Krúžkozoru,

oslovuji Vás, ač nejsem současným členem SIK v Brně (i když se jím stále cítím) s žádostí o zveřejnění mého stanoviska k článku " 110 let Slováckého krúžku v Praze", který vyšel ve Vašem Krúžkozoru č. 74 a je signován VL.

Článek jsem pochopitelně četl velice pozorně – vždyť šlo o první písemnou reakci na naši největší akci posledních 10 let, navíc z pera zástupce bratrského SIK.

Nechci a nebudu hodnotit článek jako takový. K reakci mě vyprovokovala věta cituji: „...došlo k vyznamenání elity SK P, složené především z vědeckých pracovníků a generálů“, kterou považuji za silně necitlivou nejen vůči našemu SIK, ale zejména k oněm devíti oceněným, představitelům generace našich 70 – 80tníků, kterým byl slavnostní večer mimo jiné věnován. Pokud se pisatel článku účastní pravidelných ročních setkání našich slováckých krúžků a čte naši Vědomost musí vědět, že nejsme žádným elitářským klubem. Naše vztahy jsou natolik neformální, že mnohdy se neznáme příjmeními, natož tituly nebo vědeckými hodnostmi. O to větším příjemným překvapením pro nás je, když se při prezentaci – zpravidla při oslavě kulatých narozenin dozvídáme, jaké kapacity mezi sebou máme.

Těch 9 oceněných nebylo zváno na pódium pro své vědecké hodnosti a zásluhy, ale za odvedenou dlouholetou práci pro Krúžek. Pro nás to byla možná poslední příležitost jim veřejně poděkovat (jak na večeru zaznělo, řada dalších, kteří by si toto zasloužili se tohoto nedožila). Ocenění jsou dlouholetými (tj. několik desetiletí) funkcionáři, muzikanty, přispěvateli do Vědomosti, zpracovateli zásadních publikací, článků, přednášek, organizátoři akcí a reprezentanti SIK. Jmenovitě: J. Hlaváč - , J. Hudeček, J. M. Krist, K. Medek, J. Mikulčák, L. Neumann, manželé Helena a Ivan Šálovi a J. Vinkler – mezi nimi 3 vědeckí pracovníci. Posledně jmenovaný je generálem v záloze, ale především - je bývalým starostou, archivářem, tvůrcem a redaktorem Vědomosti, autorem publikací „Moravští Slováci v Praze“ a „Praha a Moravští Slováci“ – blíže ke všem lze nalézt v publikaci „Slovácký krúžek v Praze 1996 – 2006“ a ve výše jmenovaných publikacích J. Vinklera.

VL doporučuji lépe naslouchat, pečlivěji vážit slova a více pokory před předchůdci, zásluhou kterých naše slovácké krúžky přežily až dodnes.

Bruno Vognič, člen výboru SIK v Praze

Milý Bruno, vážení pražští krůžkaři,

bohužel se stalo, že necitlivá formulace v článku o výročí Vašeho krůžku mírně zkalila naše jinak přátelské a bezproblémové krůžkařské nažívání. Občas prostě ve spěchu, v němž je naše krůžkařská tiskovina vždy na škodu věci připravována (protože autoři nedodávají články včas, respektive je nedodávají vůbec, takže potom musí redaktor psát vše za ně), dojde k nějakému laspu. A je nám velmi líto, že k tomu došlo právě v tomto případě. Tím spíše, že si Vašich oceněných krůžkařů nesmírně vážíme. Víme přece, co vše nejen pro pražský krůžek udělali, víme, že jejich přínos pro propagaci folkloru Moravského Slovácka je neocenitelný, stejně jako jejich podíl na prohlubování vztahů mezi našimi bratrskými krůžky. Z většinou z nich navíc také máme velmi přátelské a neformální vztahy, byť nás od nich často dělí i více než generace. Prosím proto, abyste přijali naši hlubokou omluvu.

Za Slovácký krůžek v Brně

Václav Štěpánek
starosta

Reakce na připomínky k článku Vernisáž v Březině (Krůžkozor č.74)

Jurij Gorbunov

sólista Janáčkovy opery Národního divadla v Brně.

Je ho možno vidět v těchto rolích:

A. Dvořák: Rusalka - Vodník

J. Strauss: Cikánský baron - Župan
G. Verdi - Rigoletto - Monterone
G. Bizet: Carmen -Zuniga
G. Verdi - Don Carlos Filip II.
G. Puccini -Tosca - Scarpia

Omlouvám se všem pozorným čtenářům článku Vernisáž v Březině (z minulého Krúžkozoru), kteří postřehli, že jsem sólistovo příjmení uvedl nesprávně.

VL

Nejkrásnější dívky jsou ze Slovácka

V sobotu 24.2. se konala v Ostravě soutěž Česká Miss 2007 ředitelky soutěže Michaely Maláčové.

Diváci zvolili vítězkou absolventku střední hotelové školy, studentku práv a chemickou blondýnku Lucii Hadašovou ze Strážnice. Vítězka získala cestu kolem světa, obdržela kontrakt na 1 milion Kč, osobní automobil Škoda Fabia Elegance a roční pronájem bytu v Praze. Čeká ji účast na Miss Universe. Miss posluchačů Frekvence 1 se současně stala Blanka Javorská z Lužice (Slovácko).

Lucie Hadašová

Blanka Javorská

Obdobnou soutěž pořádá Miloš Zapletal letos 14. dubna v Brně. Loňská porota vybrala za vítězku Miss ČR 2006 Taťánu Kuchařovou (narozenou v Trnavě na Slovensku), která se stala loni ve Varšavě naší první Miss World !

VL